

MAGNETISMO

[Método e recomendacións](#)● Carga nun campo magnético

1. Un protón cunha enerxía cinética de $4,0 \cdot 10^{-15}$ J penetra perpendicularmente nun campo magnético uniforme de 40 mT. Calcula:

- a) O módulo da forza á que está sometido o protón dentro do campo.
b) O tipo de movemento realizado polo protón, a traxectoria que describe e o raio desta.

Datos: $q_p = 1,6 \cdot 10^{-19}$ C; $m_p = 1,67 \cdot 10^{-27}$ kg.

(A.B.A.U. extr. 22)

Rta.: a) $F_B = 1,4 \cdot 10^{-14}$ N; b) $R = 0,57$ m.

Datos

Enerxía cinética do protón

Valor da intensidade do campo magnético

Ángulo entre a velocidade do protón e o campo

Carga do protón

Masa do protón

Incógnitas

Módulo da forza á que está sometido o protón dentro do campo

Radio da traxectoria

Ecuacións

Lei de Lorentz: forza magnética sobre unha carga, q , que se despraza polo interior dun campo magnético, $\vec{B}$, cunha velocidade, $\vec{v}$

Aceleración normal (nun movemento circular de raio R)

2.ª lei de Newton da Dinámica

Velocidade nun movemento circular uniforme de raio R

Cifras significativas: 2

$$E_c = 4,0 \cdot 10^{-15} \text{ J}$$

$$B = 40 \text{ mT} = 0,040 \text{ T}$$

$$\varphi = 90^\circ$$

$$q = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$$

$$m = 1,67 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$$

$$F_B$$

$$R$$

$$\vec{F}_B = q (\vec{v} \times \vec{B})$$

$$a_N = \frac{v^2}{R}$$

$$\Sigma \vec{F} = m \cdot \vec{a}$$

$$v = \frac{2\pi \cdot R}{T}$$

Solución:

- a) A velocidade do protón calcúlase a partir da enerxía cinética:

$$E_c = \frac{1}{2} m \cdot v^2 \Rightarrow 4,0 \cdot 10^{-15} \text{ [J]} = (1,67 \cdot 10^{-27} \text{ [kg]} / 2) \cdot v^2$$

$$v = \sqrt{\frac{2 \cdot 4,0 \cdot 10^{-15} \text{ [J]}}{1,67 \cdot 10^{-27} \text{ [kg]}}} = 2,2 \cdot 10^6 \text{ m/s}$$

A forza magnética calcúlase pola lei de Lorentz:

$$\vec{F}_B = q (\vec{v} \times \vec{B})$$

En módulos:

$$F_B = |\vec{F}_B| = q \cdot |\vec{v}| \cdot |\vec{B}| \cdot \sin 90^\circ = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ [C]} \cdot 2,2 \cdot 10^6 \text{ [m/s]} \cdot 0,040 \text{ [T]} = 1,4 \cdot 10^{-14} \text{ N}$$

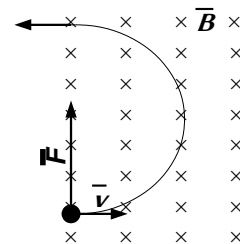
- b) Como só actúa a forza magnética, que é perpendicular á velocidade, o protón describe unha traxectoria circular con velocidade de valor constante, polo que a aceleración só ten compoñente normal a_N .

$$F_B = m \cdot a = m \cdot a_N = m \frac{v^2}{R}$$

Usando a expresión da lei de Lorentz (en módulos) para a forza magnética:

$$|q| \cdot B \cdot v \cdot \sin \varphi = m \frac{v^2}{R}$$

Despexando o raio, R :

$$R = \frac{m \cdot v}{|q| \cdot B \cdot \sin \varphi} = \frac{1,67 \cdot 10^{-27} [\text{kg}] \cdot 2,2 \cdot 10^6 [\text{m/s}]}{1,6 \cdot 10^{-19} [\text{C}] \cdot 0,040 [\text{T}] \cdot \sin 90^\circ} = 0,57 \text{ m}$$

Análise: Se o protón entra nun campo magnético, ao describir media circunferencia sairá del, polo que en realidade só daría media volta e saíria a unha distancia de $2R = 1,0 \text{ m}$ do punto de entrada, na mesma dirección coa que entrou, pero en sentido oposto.

A respostas poden calcularse coa folla de cálculo [Física \(gal\)](#).

Ao abrir a folla de cálculo, mostrarase unha alerta de seguridade. Prema sobre o botón [Activar macros](#).

Para ir á folla para resolver un problema dunha partícula cargada movéndose nun campo magnético uniforme pode elixir unha destas opcións:

- Prema sobre a icona ► do grupo |◀ ▶ ►| situado na parte inferior esquerda ata que vexa a pestana [Lorentz](#). Logo prema sobre esa pestana.
- No índice, pulse a tecla [Ctrl] mentres preme sobre a cela [Partícula cargada movéndose nun campo magnético uniforme](#) do capítulo **Electromagnetismo**.

Para borrar os datos pode elixir unha destas opcións:

- **Datos, instrucións e enunciado:**
  1. Prema sobre o menú: Editar → Seleccionar → Seleccionar celas desprotexidas
  2. Pulse a tecla Supr.
- **Tódoos datos:**
  1. Prema sobre calquera cela de datos: .
  2. Prema sobre o botón [Borrar datos](#)
  3. No diálogo «Borrar os datos desta folla?», prema sobre o botón [Aceptar](#).
- **Só algúns dos datos:**
  1. Seccione co rato unha área na que se atopen os datos que desexa borrar.
  2. Prema sobre o botón [Borrar datos](#)
  3. No diálogo «Borrar os datos no intervalo seleccionado?», prema sobre o botón [Aceptar](#).

Faga clic na cela situada debaixo de «Partícula» e escolla «Protón», para non ter que teclear os valores da masa e carga do protón.

Partícula	Carga $q =$	<input type="text" value="1,60218·10<sup>-19"/>	C
Protón	Masa $m =$	<input type="text" value="1,67262·10<sup>-27"/>	kg

Faga clic na cela de color salmón situada baixo «kg» e elixa «J».

Faga clic na cela de color branca e bordo azul situada a súa esquerda e escriba 4E-15, (o, si o prefere, 4,0 $\uparrow$ 3 10⁻¹⁵ e borre os espazos).

Faga clic na cela de color branca e bordo azul situada á dereita de «B =» e teclee 0,04. Deberá ver:

Partícula	Carga $q =$	<input type="text" value="1,60218·10<sup>-19"/>	C
Protón	Masa $m =$	<input type="text" value="1,67262·10<sup>-27"/>	kg
	Energía cinética $E =$	<input type="text" value="4E-15"/>	J
	Ángulo entre v e B $\varphi =$	<input type="text" value="90"/>	°
	Radio da circunferencia $R =$	<input type="text"/>	
	Campo magnético $B =$	<input type="text" value="0,04"/>	T

Para ver o resultado da «Forza magnética», debe facer clic na cela de color salmón baix «Radio da traxectoria circular» e elixir esa opción.

	Cifras significativas:	<input type="text" value="3"/>
Velocidade dea partícula	$v =$	<input type="text" value="2,19·10^6"/> m/s
Radio da traxectoria circular	$R =$	<input type="text" value="0,571"/>
Forza magnética	$F =$	<input type="text" value="1,40·10^-14"/> N

2. Unha partícula de masa 8 ng e carga eléctrica $-2 \mu\text{C}$ entra nunha rexión do espazo na que hai un campo magnético $\vec{B} = 3 \hat{j} \text{ T}$, cunha velocidade, $\vec{v} = 6 \hat{i} \text{ km}\cdot\text{s}^{-1}$. Calcula:
- A velocidade angular con que se move.
  - A intensidade de campo eléctrico (vector) que se debe aplicar para que a partícula siga unha traxectoria rectilínea.

(A.B.A.U. ord. 22)

Rta.: a) $\omega = 7,5 \cdot 10^5 \text{ rad/s}$; b) $\vec{E} = -1,8 \cdot 10^4 \hat{k} \text{ N/C}$.

Datos

Masa da partícula

Carga da partícula

Intensidade do campo magnético

Velocidade da partícula

Radio da traxectoria circular

Incógnitas

Velocidade angular

Vector campo eléctrico para que a partícula siga unha traxectoria rectilínea

Outros símbolos

Radio da traxectoria circular

Valor da forza magnética sobre a partícula

Vector forza eléctrica sobre a partícula

Ecuacións

Lei de Lorentz: forza magnética sobre unha carga, q , que se despraza polo interior dun campo magnético, $\vec{B}$, cunha velocidade, $\vec{v}$

Aceleración normal (nun movemento circular de raio R)

2.ª lei de Newton da Dinámica

Velocidade nun movemento circular uniforme de raio R Forza, $\vec{F}_E$, exercida por un campo electrostático, $\vec{E}$, sobre unha carga, q Relación entre a velocidade lineal v e a velocidade angular ω nun movemento circular de raio R .**Cifras significativas: 3**

$$m = 8,00 \text{ ng} = 8,00 \cdot 10^{-12} \text{ kg}$$

$$q = -2,00 \mu\text{C} = -2,00 \cdot 10^{-6} \text{ C}$$

$$\vec{B} = 3,00 \hat{j} \text{ T}$$

$$\vec{v} = 6,00 \cdot 10^3 \hat{i} \text{ m/s}$$

$$R = 1,00 \cdot 10^{-7} \text{ m}$$

$$\omega$$

$$\vec{E}$$

$$R$$

$$F_B$$

$$\vec{F}_E$$

$$\vec{F}_B = q(\vec{v} \times \vec{B})$$

$$a_N = \frac{v^2}{R}$$

$$\Sigma \vec{F} = m \cdot \vec{a}$$

$$v = \frac{2\pi \cdot R}{T}$$

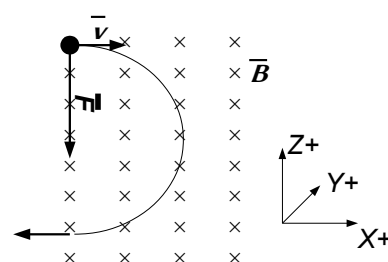
$$\vec{F}_E = q \cdot \vec{E}$$

$$v = \omega \cdot R$$

Solución:

a) Como só actúa a forza magnética, que é perpendicular á velocidade, a partícula describe unha traxectoria circular con velocidade de valor constante, polo que a aceleración só ten compoñente normal a_N .

$$F_B = m \cdot a = m \cdot a_N = m \frac{v^2}{R}$$

Usando a expresión da lei de Lorentz (en módulos) para a forza magnética:

$$|q| \cdot B \cdot v \cdot \sin \varphi = m \frac{v^2}{R}$$

Se a partícula entra perpendicularmente ao campo magnético, $\sin \varphi = 1$.

Despeixando o raio:

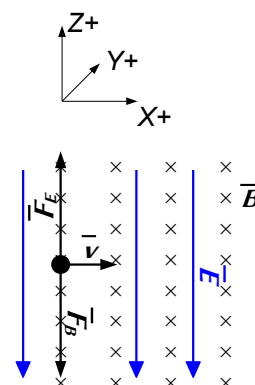
$$R = \frac{m \cdot v}{|q| \cdot B} = \frac{8,00 \cdot 10^{-12} [\text{kg}] \cdot 6,00 \cdot 10^3 [\text{m/s}]}{2,00 \cdot 10^{-6} [\text{C}] \cdot 3,00 [\text{T}]} = 8,00 \cdot 10^{-3} \text{ m} = 8,00 \text{ mm}$$

Pódese calcular a velocidade angular a partir da velocidade lineal:

$$v = \omega \cdot R \Rightarrow \omega = \frac{v}{R} = \frac{6,00 \cdot 10^3 [\text{m/s}]}{8,00 \cdot 10^{-3} [\text{m}]} = 7,50 \cdot 10^5 \text{ rad/s}$$

b) Se a forza eléctrica anula a magnética:

$$\vec{F}_B + \vec{F}_E = q(\vec{v} \times \vec{B}) + q \cdot \vec{E} = \vec{0}$$

$$\vec{E} = -(\vec{v} \times \vec{B}) = -(6,00 \cdot 10^3 \vec{i} \text{ [m/s]} \times 3,00 \vec{j} \text{ [T]}) = -1,80 \cdot 10^4 \vec{k} \text{ N/C}$$

A maior parte das respostas pode calcularse coa folla de cálculo [Física \(gal\)](#)

Cando estea no índice, manteña pulsada a tecla «↑» (maiúsculas) mentres fai clic na cela

[Partícula cargada movéndose nun campo magnético uniforme](#)

del capítulo

Electromagnetismo Lorentz

[Partícula cargada movéndose nun campo magnético uniforme](#)

Faga clic nas celas de cor salmón e elixa as opcións como se amosa. Escriba os datos nas celas de cor branca e bordo azul.

Partícula	Carga	$q =$	-2 μC
	Masa	$m =$	8 ng
Diferenza de potencial		$\Delta V =$	6000 m/s
Ángulo entre v e B		$\varphi =$	90 °
Raio da circunferencia		$R =$	
Campo magnético		$B =$	3 T

A folla non realiza o cálculo vectorial, só calcula os módulos dos vectores.

Para ver o resultado de «Velocidade angular», debe facer clic na cela de color salmón baixo «Radio da traxectoria circular» e elixir esa opción.

Velocidade angular	$\omega =$	7,50·10 ⁵ rad/s
--------------------	------------	----------------------------

Para ver o resultado de «Intensidade de campo eléctrico», debe facer clic na cela de color salmón e elixir «Intensidade de campo eléctrico» en vez de «Velocidade angular».

Intensidade de campo eléctrico	$E =$	e1,80·10 ⁴ N/C
que anula a desviación		

***

3. Un protón acelerado por unha diferenza de potencial de 5000 V penetra perpendicularmente nun campo magnético uniforme de 0,32 T. Calcula:

- A velocidade do protón.
  - O raio da órbita que describe.
  - O número de voltas que dá en 1 segundo.
  - Que campo eléctrico $\vec{E}$ hai que aplicar para que a carga non sufra ningunha desviación?
- Datos: $m_p = 1,67 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$, $q_p = 1,60 \cdot 10^{-19} \text{ C}$ (Fai un debuxo do problema)

Problema modelo baseado en P.A.U. Xuño 05

Rta.: a) $v = 9,8 \cdot 10^5 \text{ m/s}$; b) $R = 3,2 \text{ cm}$; c) $N = 4,9 \cdot 10^6 \text{ voltas/s}$; d) $\vec{E} = 3,1 \cdot 10^5 \text{ N/C}$ perpendicular a $\vec{B}$ e $\vec{v}$

Datos

Potencial de aceleración

Valor da intensidade do campo magnético

Carga do protón

Ángulo entre a velocidade do protón e o campo magnético

Masa do protón

Tempo para calcular o número de voltas

Incógnitas

Velocidade do protón

Radio da traxectoria circular

Número de voltas que dá en 1 s

Campo eléctrico para que a carga non sufra ningunha desviación

Outros símbolos

Valor da forza magnética sobre o protón

Período do movemento circular

Cifras significativas: 3

$V = 5000 \text{ V} = 5,00 \cdot 10^3 \text{ V}$

$B = 0,320 \text{ T}$

$q = 1,60 \cdot 10^{-19} \text{ C}$

$\varphi = 90^\circ$

$m = 1,67 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$

$t = 1,00 \text{ s}$

v

R

N

E

F_B

T

Incógnitas

Enerxía (cinética) do protón

 E_c

Traballo do campo eléctrico

 $W(\text{eléctrico}) = q \cdot \Delta V$

Traballo da forza resultante

 $W = \Delta E_c$

Enerxía cinética

 $E_c = \frac{1}{2} m \cdot v^2$ Forza $\vec{F}_E$ exercida por un campo electrostático $\vec{E}$ sobre unha carga q $\vec{F}_E = q \cdot \vec{E}$ **Solución:**

a) Para calcular a velocidade temos que ter en conta que ao acelerar o protón cunha diferenza de potencial (supomos que desde o repouso), este adquire unha enerxía cinética:

$$W(\text{eléctrico}) = q \cdot \Delta V = \Delta E_c = \frac{1}{2} m_p v^2 - \frac{1}{2} m_p v_0^2$$

Se parte do repouso, $v_0 = 0$. A velocidade final é:

$$v = \sqrt{\frac{2q \cdot \Delta V}{m_p}} = \sqrt{\frac{2 \cdot 1,60 \cdot 10^{-19} [\text{C}] \cdot 5,00 \cdot 10^3 [\text{V}]}{1,67 \cdot 10^{-27} [\text{kg}]}} = 9,79 \cdot 10^5 \text{ m/s}$$

b) Como só actúa a forza magnética:

$$\Sigma \vec{F} = \vec{F}_B$$

O protón describe unha traxectoria circular con velocidade de valor constante, polo que a aceleración só ten compoñente normal a_N ,

$$F_B = m \cdot a = m \cdot a_N = m \frac{v^2}{R}$$

Usando a expresión da lei de Lorentz (en módulos) para a forza magnética

$$|q| \cdot B \cdot v \cdot \sin \varphi = m \frac{v^2}{R}$$

Despexando o raio R

$$R = \frac{m \cdot v}{|q| \cdot B \cdot \sin \varphi} = \frac{1,67 \cdot 10^{-27} [\text{kg}] \cdot 9,79 \cdot 10^5 [\text{m/s}]}{1,60 \cdot 10^{-19} [\text{C}] \cdot 0,320 [\text{T}] \cdot \sin 90^\circ} = 3,19 \cdot 10^{-2} \text{ m} = 3,19 \text{ cm}$$

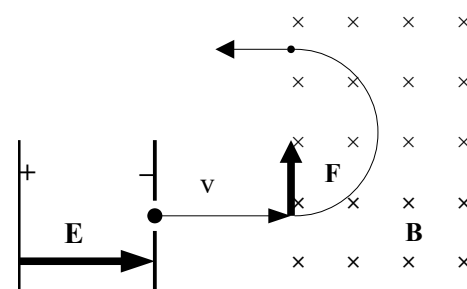
Análise: o raio ten un valor aceptable, uns centímetros.

c) Despexando o período

$$T = \frac{2\pi \cdot R}{v} = \frac{2 \cdot 3,14 \cdot 3,19 \cdot 10^{-2} [\text{m}]}{9,79 \cdot 10^5 [\text{m/s}]} = 2,05 \cdot 10^{-7} \text{ s}$$

O número de voltas en 1 s será:

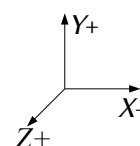
$$N = 1,00 [\text{s}] \cdot \frac{1 \text{ volta}}{2,05 \cdot 10^{-7} [\text{s}]} = 4,88 \cdot 10^6 \text{ voltas}$$

Análise: Se o protón entra nun campo magnético, ao describir media circunferencia sairá del, polo que en realidade só daría media volta nun tempo de $T/2 = 1,03 \cdot 10^{-7} \text{ s}$ e saíría a unha distancia de $2R = 6,4 \text{ cm}$ do punto de entrada.

d) Tomando o sistema de referencia como o de figura da dereita, cando só actúa a forza magnética a traxectoria do protón é unha circunferencia. Na figura anterior debuxouse o protón movéndose inicialmente no sentido positivo do eixe X e o campo magnético dirixido no sentido negativo do eixe Z .

Cando actúa unha forza eléctrica que anula a magnética,

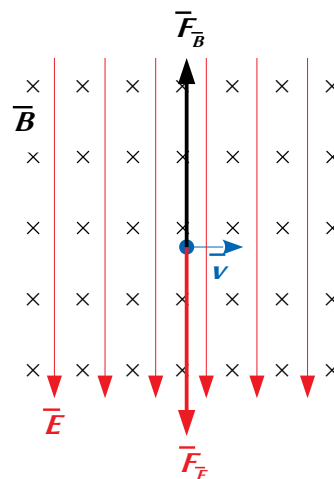
$$\vec{F}_B + \vec{F}_E = q(\vec{v} \times \vec{B}) + q \cdot \vec{E} = \vec{0}$$

O campo eléctrico debe valer:

$$\vec{E} = -(\vec{v} \times \vec{B}) = -(9,79 \cdot 10^5 \hat{i} [\text{m/s}] \times 0,320 (-\hat{k}) [\text{T}]) = -3,13 \cdot 10^5 \hat{j} \text{ N/C}$$

O campo eléctrico está dirixido no sentido negativo do eixe Y.

En calquera sistema de referencia, a dirección do campo eléctrico debe ser perpendicular tanto á dirección do campo magnético como á dirección da velocidade. O sentido do campo eléctrico ten que ser igual que o da forza eléctrica, porque a carga do protón é positiva, e oposto ao da forza magnética.

A maior parte das respostas pode calcularse coa folla de cálculo [Física \(gal\)](#)

Cando estea no índice, manteña pulsada a tecla «↑» (maiúsculas) mentres fai clic na cela

[Partícula cargada movéndose nun campo magnético uniforme](#)

del capítulo

Electromagnetismo Lorentz

[Partícula cargada movéndose nun campo magnético uniforme](#)

Faga clic nas celas de cor salmón e elixa as opcións como se amosa. Escriba os datos nas celdas de cor branca e bordo azul.

Partícula	Carga	$q = 1,60218 \cdot 10^{-19}$	C
Protón	Masa	$m = 1,67262 \cdot 10^{-27}$	kg
Diferenza de potencial	$\Delta V =$	5000	V
Ángulo entre v e B	$\varphi =$	90	°
Raio da circunferencia	$R =$		
Campo magnético	$B =$	0,32	T
Tempo	$t =$	1	s
(para calcular o número de voltas)			

Os resultados son:

	Cifras significativas:	3
a) Velocidade da partícula	$v =$	$9,79 \cdot 10^5$ m/s
b) Raio da traxectoria circular	$R =$	0,0319 m
c) Número de voltas	$f =$	$4,88 \cdot 10^6$ vueltas/s

Facendo clic en «Número de voltas» e elixindo «Intensidade de campo eléctrico» vese o resultado do último apartado:

d) Intensidade de campo eléctrico	$E =$	$3,13 \cdot 10^5$ N/C
que anula a desviación		

● Forza entre condutores

1. Dous fíos condutores rectos moi longos e paralelos (A e B) con correntes $I_A = 5$ A e $I_B = 3$ A no mesmo sentido están separados 0,2 m. Calcula:

- O campo magnético no punto medio entre os dous condutores (D)
- A forza exercida sobre un terceiro condutor C paralelo os anteriores, de 0,5 m e con $I_C = 2$ A e que pasa por D.

Dato: $\mu_0 = 4 \pi \cdot 10^{-7}$ S.I.

(P.A.U. Set. 06)

Rta.: a) $\vec{B} = 4,0 \cdot 10^{-6}$ T perpendicular aos fíos ; b) $\vec{F} = 4,0 \cdot 10^{-6}$ N cara a A.

Datos

Intensidade de corrente polo condutor A
 Intensidade de corrente polo condutor B
 Distancia entre os condutores
 Permeabilidade magnética do baleiro
 Intensidade de corrente polo condutor C
 Lonxitude do condutor C

Cifras significativas: 3

$I_A = 5,00 \text{ A}$
 $I_B = 3,00 \text{ A}$
 $d = 0,200 \text{ m}$
 $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \text{ T}\cdot\text{m}\cdot\text{A}^{-1}$
 $I_C = 2,00 \text{ A}$
 $l = 0,500 \text{ m}$

Incógnitas

Campo magnético no punto D medio entre os dous condutores
 Forza exercida sobre un terceiro condutor C que pasa por D

$\vec{B}_D$
 $\vec{F}_C$

Ecuacións

Lei de Biot e Savart: campo magnético $\vec{B}$ creado a unha distancia r por un condutor recto polo que circula unha intensidade de corrente I

$$B = \frac{\mu_0 \cdot I}{2\pi \cdot r}$$

Principio de superposición:

$$\vec{B} = \sum \vec{B}_i$$

Lei de Laplace: forza magnética que exerce un campo magnético $\vec{B}$ sobre un tramo l de condutor recto polo que circula unha intensidade de corrente I

$$\vec{F}_B = I(\vec{l} \times \vec{B})$$

Solución:

a) O campo magnético creado por un condutor rectilíneo é circular e o seu sentido vén dado pola regra da man dereita: o sentido do campo magnético é o de peche da man dereita cando o polgar apunta no sentido da corrente.

No diagrama débúxanse os campos magnéticos $\vec{B}_A$ e $\vec{B}_B$ creados por ambos os condutores no punto medio D.

O campo magnético creado polo condutor A no punto D equidistante de ambos os condutores é:

$$\vec{B}_{A \rightarrow D} = \frac{\mu_0 \cdot I_A}{2\pi \cdot r} (-\vec{k}) = \frac{4\pi \cdot 10^{-7} [\text{T}\cdot\text{m}\cdot\text{A}^{-1}] \cdot 5,00 [\text{A}]}{2\pi \cdot 0,100 [\text{m}]} (-\vec{k}) = -1,00 \cdot 10^{-5} \vec{k} \text{ T}$$

O campo magnético creado polo condutor B no punto D equidistante de ambos os condutores é:

$$\vec{B}_{B \rightarrow D} = \frac{\mu_0 \cdot I_B}{2\pi \cdot r} \vec{k} = \frac{4\pi \cdot 10^{-7} [\text{T}\cdot\text{m}\cdot\text{A}^{-1}] \cdot 3,00 [\text{A}]}{2\pi \cdot 0,100 [\text{m}]} \vec{k} = 6,00 \cdot 10^{-6} \vec{k} \text{ T}$$

O campo magnético resultante é a suma vectorial de ambos:

$$\vec{B}_D = \vec{B}_{A \rightarrow D} + \vec{B}_{B \rightarrow D} = -1,00 \cdot 10^{-5} \vec{k} [\text{T}] + 6,00 \cdot 10^{-6} \vec{k} [\text{T}] = -4,0 \cdot 10^{-6} \vec{k} \text{ T}$$

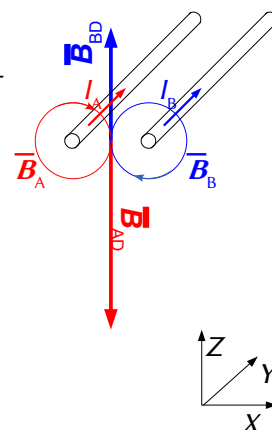
b) A forza que se exerce sobre un condutor C situado en D é:

$$\vec{F}_B = I(\vec{l} \times \vec{B}) = 2,00 [\text{A}] (0,500 \vec{j} [\text{m}] \times (-4,0 \cdot 10^{-6} \vec{k} [\text{T}])) = -4,0 \cdot 10^{-6} \vec{i} \text{ N}$$

Está dirixida cara ao condutor A se o sentido da corrente é o mesmo que o dos outros condutores.

Análise: Os condutores que transportan a corrente no mesmo sentido atráense e en sentido oposto repélense.

Aínda que se ve atraído por ambos os condutores, o será con maior forza polo que circula maior intensidade, ou sexa o A.

A maior parte das respostas pode calcularse coa folla de cálculo [Física \(gal\)](#)

Cando estea no índice, manteña pulsada a tecla «↑» (maiúsculas) mentres fai clic na cela

[Campo e forza magnética entre condutores paralelos](#)

do capítulo.

Electromagnetismo Condutores

[Campo e forza magnética entre condutores paralelos](#)

Faga clic nas celas de cor salmón e elixa as opcións como se amosa. Escriba os datos nas celdas de cor branca e bordo azul.

Intensidade no condutor 1	$I_1 =$	5 A	Sentido +
Intensidade no condutor 2	$I_2 =$	3 A	
Separación entre condutores	$s =$	0,2 m	
Distancia del punto P ao condutor 1	$d_1 =$	0,1 m	
Distancia del punto P ao condutor 2	$d_2 =$	0,1 m	
Intensidade no condutor 3	$I_3 =$	2 A	
Lonxitude do condutor 3	$L_3 =$	50 cm	

Os resultados son:

	Campo magnético no punto P	Cifras significativas:	3
	debido ao condutor 1 $B_1 =$	$1,00 \cdot 10^{-5}$ T	
	debido ao condutor 2 $B_2 =$	$-6,00 \cdot 10^{-6}$ T	
a)	resultante $B_p =$	$4,00 \cdot 10^{-6}$ T	
	Forza entre los condutores 1 e 2 $F_{12} =$	$1,50 \cdot 10^{-5}$ N/m	
b)	Forza sobre o cond. 3 no punto P $F =$	$4,00 \cdot 10^{-6}$ N	

2. Indica cal é o módulo, dirección e sentido do campo magnético creado por un fío condutor recto percorrido por unha corrente e realiza un esquema que ilustre as características de devandito campo. Considérese agora que dous fíos condutores rectos e paralelos de gran lonxitude transportan a súa respectiva corrente eléctrica.

- a) Sabendo que a intensidade dunha das correntes é o dobre que a da outra corrente e que, estando separados 10 cm, atraénsen cunha forza por unidade de lonxitude de $4,8 \cdot 10^{-5} \text{ N} \cdot \text{m}^{-1}$, calcula as intensidades que circulan polos fíos.
- b) Canto vale o campo magnético nun punto situado entre os dous fíos, a 3 cm do que transporta menos corrente?

Dato: $\mu_0 = 4 \pi \cdot 10^{-7} \text{ N} \cdot \text{A}^{-2}$

(P.A.U. Xuño 15)

Rta.: b) $I_1 = 3,46 \text{ A}$; $I_2 = 6,93 \text{ A}$; c) $B = 3,3 \mu\text{T}$

Datos

Intensidade de corrente polo segundo condutor

Distancia entre os dous condutores

Forza de atracción por unidade de lonxitude

Permeabilidade magnética do baleiro

Incógnitas

Intensidades que circulan polos fíos

Campo magnético a 3 cm do fío con menos corrente

Ecuacións

Lei de Biot e Savart: campo magnético $\vec{B}$ creado a unha distancia r por un condutor recto polo que circula unha intensidade de corrente I

Principio e superposición:

Lei de Laplace: Forza que exerce un campo magnético $\vec{B}$ sobre un tramo l de condutor que transporta unha corrente I

Cifras significativas: 3

$$I_2 = 2 I_1$$

$$d = 10,0 \text{ cm} = 0,100 \text{ m}$$

$$F / l = 4,8 \cdot 10^{-5} \text{ N} \cdot \text{m}^{-1}$$

$$\mu_0 = 4 \pi \cdot 10^{-7} \text{ N} \cdot \text{A}^{-2}$$

$$\frac{I_1, I_2}{\vec{B}}$$

$$B = \frac{\mu_0 \cdot I}{2 \pi \cdot r}$$

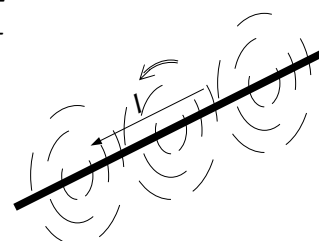
$$\vec{B} = \sum \vec{B}_i$$

$$\vec{F} = I (\vec{l} \times \vec{B})$$

Solución:

- a) O campo magnético creado por un condutor rectilíneo é circular e o seu sentido vén dado pola regra da man dereita: o sentido do campo magnético é o de peche da man dereita cando o polgar apunta no sentido da corrente.

O valor do campo magnético $\vec{B}$ creado a unha distancia r por un condutor recto polo que circula unha intensidade de corrente I vén dado pola expresión:

$$B = \frac{\mu_0 \cdot I}{2\pi \cdot r}$$

b) A forza entre dous condutores rectilíneos paralelos obtense substituíndo na ecuación de Lorentz a expresión da lei de Biot e Savart.

$$F_{1 \rightarrow 2} = I_1 \cdot l \cdot B_2 = I_1 \cdot l \cdot \frac{\mu_0 \cdot I_2}{2\pi \cdot r} = \frac{\mu_0 \cdot I_1 \cdot I_2}{2\pi \cdot r} \cdot l$$

Substituíndo os datos, tendo en conta que a forza é por unidade de lonxitude ($l = 1 \text{ m}$)

$$4,8 \cdot 10^{-5} [\text{N} \cdot \text{m}^{-1}] = \frac{4\pi \cdot 10^{-7} [\text{N} \cdot \text{A}^{-2}] \cdot I_1 \cdot 2 I_1}{2\pi \cdot 0,100 [\text{m}]}$$

$$I_1 = \sqrt{\frac{4,8 \cdot 10^{-5} [\text{N} \cdot \text{m}^{-1}] \cdot 2\pi \cdot 0,100 [\text{m}]}{2 \cdot 4\pi \cdot 10^{-7} [\text{N} \cdot \text{A}^{-2}]}} = 3,46 \text{ A}$$

$$I_2 = 2 I_1 = 6,93 \text{ A}$$

c) No diagrama débúxanse os campos magnéticos $\vec{B}_1$ e $\vec{B}_2$ creados por ambos os condutores no punto 3 a 3 cm de I_1 .

O campo magnético creado polo condutor 1 a 3 cm de distancia é:

$$B_1 = \frac{\mu_0 \cdot I_1}{2\pi \cdot r_1} = \frac{4\pi \cdot 10^{-7} [\text{N} \cdot \text{A}^{-2}] \cdot 3,46 [\text{A}]}{2\pi \cdot 0,030 [\text{m}]} = 2,31 \cdot 10^{-5} \text{ T}$$

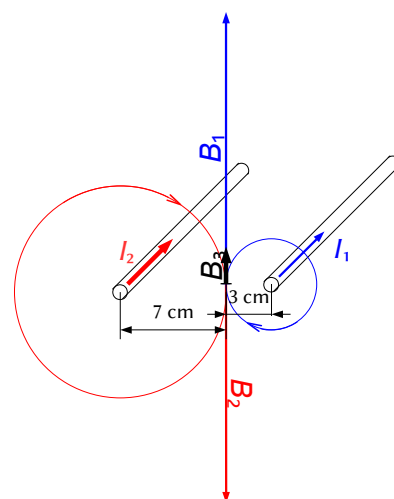
O campo magnético creado polo condutor 2 a 7 cm de distancia é:

$$B_2 = \frac{\mu_0 \cdot I_2}{2\pi \cdot r_2} = \frac{4\pi \cdot 10^{-7} [\text{N} \cdot \text{A}^{-2}] \cdot 6,93 [\text{A}]}{2\pi \cdot 0,070 [\text{m}]} = 1,98 \cdot 10^{-5} \text{ T}$$

Como os campos son de sentidos opostos, o campo magnético resultante no punto que dista 3 cm é

$$B_3 = B_1 - B_2 = 2,31 \cdot 10^{-5} [\text{T}] - 1,98 \cdot 10^{-5} [\text{T}] = 3,3 \cdot 10^{-6} \text{ T}$$

A dirección do campo magnético resultante é perpendicular ao plano formado polos dous condutores e o sentido é o do campo magnético do fío máis próximo, (no debuxo, cara ao bordo superior do papel)

Sumario

MAGNETISMO

<i>Carga nun campo magnético.....</i>	<i>1</i>
1. Un protón acelerado por unha diferenza de potencial de 5000 V penetra perpendicularmente nun campo magnético uniforme de 0,32 T. Calcula:.....	1
a) A velocidade do protón.....	
b) O raio da órbita que describe.....	
c) O número de voltas que dá en 1 segundo.....	
d) Que campo eléctrico E hai que aplicar para que a carga non sufra ningunha desviación?.....	
<i>Forza entre condutores.....</i>	<i>3</i>
1. Dous fíos condutores rectos moi longos e paralelos (A e B) con correntes $I_A = 5\text{ A}$ e $I_B = 3\text{ A}$ no mesmo sentido están separados 0,2 m. Calcula:.....	3
a) O campo magnético no punto medio entre os dous condutores (D).....	
b) A forza exercida sobre un terceiro condutor C paralelo os anteriores, de 0,5 m e con $I_C = 2\text{ A}$ e que pasa por D.....	
2. Indica cal é o módulo, dirección e sentido do campo magnético creado por un fío condutor recto percorrido por unha corrente e realiza un esquema que ilustre as características de devandito campo. Considérese agora que dous fíos condutores rectos e paralelos de gran lonxitude transportan a súa respectiva corrente eléctrica.....	4
a) Sabendo que a intensidade dunha das correntes é o dobre que a da outra corrente e que, estando separados 10 cm, atráense cunha forza por unidade de lonxitude de $4,8 \cdot 10^{-5}\text{ N}\cdot\text{m}^{-1}$, calcula as intensidades que circulan polos fíos.....	
b) Canto vale o campo magnético nun punto situado entre os dous fíos, a 3 cm do que transporta menos corrente?.....	

[Método e recomendacións](#)